

20 ОЖИСТОБАЈИ

НЕДЕЉНИ ЛИСТ НАРОДНОГ ФРОНТА БЕОГРАДА

БРОЈ 247

ГОДИНА VI

БЕОГРАД, 12 АВГУСТ 1949

ДРАГОСЛАВА ЈОВАНОВИЋА 1/IV

ТЕЛ. БР. 22-210

ЦЕНА БРОЈУ 2 ДИНАРА

СЛАБОСТИ У РАДУ НАРОДНЕ ИНСПЕКЦИЈЕ У БЕОГРАДУ

Институција народне инспекције има тај незаслужени удео, да руководи неким рејонских одбора НФ нису још схватили њен значај. Може ли бити добра социјалистичка државна управа без свестране контроле над радом државних органа и привредним апаратом? Не може. Контрола је помоћна али не и споредна већ битна и суштинска грана социјалистичке државне управе. Сарадњом најширих слојева радних људи у државној контроли, проширују се до крајњих граница извори обавештења органа државне контроле. Добро организована и спроведена народна инспекција значи да државна управа стоји под стално будним оком читавог народа, и то је бесумње најпотпунија и најстварнија гаранција за њено правилно функционисање.

Поред тога што је наш највећи административни и привредни центар, Београд је и наш најмоћнији град. Проблем заштите права и интереса радних људи и обезбеђења њихова стандарда против појаве рђавог рада у државним органима и привредном апарату овде је, према томе, обимнији него на ма ком другом месту у земљи. Ова чињеница још снажније подвлачи одговорност оних који су позвани да у Београду организују и спроведу службу народне инспекције. Али упркос томе ми још нисмо успели да учврстимо рејонске комисије за народну инспекцију: ми смо тек начели, други још крупнији део задатка који се састоји у томе, да се оспособи кадар народних инспектора, а чека нас још нетакнут најкрупнији део задатка: активирање масе фронтског чланства по овој линији.

Ни једно од три скупна саветовања рејонских комисија које је сазвала Градска комисија, због слабог одзива није задовољило. У неким рејонима комисије нису биле још именоване а из других рејона на саветовање су упућени потпуно необавештени људи, којима је у последњем часу преко телефона саопштено: „Огиди у Градски фронт, тамо ће бити нека седница народне инспекције“.

Други рејон и Земун су тек недавно тј. са два месеца задошћења именовали комисије. У четвртном рејону комисија се више од месец дана после именована није састала, и председник није знао ко су чланови. У Петом рејону именовани су у комисију чланови рејонске контролне комисије. Руководство рејонског одбора упозорено је да је то неправилно, да чланови рејонске контролне комисије не могу бити уједно и чланови комисије за народну инспекцију. Колико нам је познато, састав комисије није био ни до данас измињен.

У неким рејонима комисије су се на шапору конституисале. Чланови не врше примљене дужности. Само из Првог и Трећег рејона постоје подаци да чланови комисије, задужени за везу са групама народних инспектора, одржавају састанке са њима и помажу им да се упуте у вршење своје функције. У Трећем рејону, на седници комисије на којој је по претходном договору имао да присуствује један члан Градске комисије, дошао је сам председник и још један члан од четрнаест колико их има. У Четвртном рејону одржано је скупно саветовање са групама народних инспектора а да при томе није вођено рачуна о учешћима што их је издала Градска комисија. С обзиром на сезону годишњег одмора неке рејонске комисије нису прилагодили програм рада тако да не падну у потпуно застој.

Ови примери недвосмислено указују да рејонске комисије за народну инспекцију ни после три месеца нису још учврстивене, очигледно зато што су од стране већине рејонских одбора третиране као пасторал, што томе није поклоњена пажња без које ова нова важна служба НФ не може стати на властите

ПРИЗНАЊЕ НАЈЗАСЛУЖНИЈИМ Колектив електричне централе у Београду међу првоборцима Петолетке

Недавно је у читавој нашој земљи прослављена још једна величанствена победа трудбеника — градитеља социјализма — успешно извршење и премашење првог полугођа Треће планске године, извршење половине Петолетке.

У тој борби за испуњавање тешких задатака плана многи колективи су, борећи се и са предвиђеним и непредвиђеним тешкоћама, које су дошле као последица Резолуције Информбироа, показали херојска залагања. Такви радни колективи — првоборци за изградњу социјализма у нашој земљи — добили су највише признање за постигнуте успехе у извршавању задатака првог полугођа треће планске године.

Тридесет најбољих радних колектива наше земље добило је од Савезне владе прелазну заставу, новчану награду и назив најбољег колектива. Централни одбор Јединствених синдиката Југославије и ресорни министри Владе ФНРЈ доделили су прелазне заставе, новчане награде и назив заслужних колектива трудбеницима 29 предузећа. Шездесет седам радних колектива похваљено је за успехе постигнуте у првом полугодњу 1949 године.

На листи најбољих и најзаслужнијих колектива налази се и 14 колектива из Београда.

Четири колектива из Београда добили су од Савезне владе прелазну заставу, назив најбољег колектива и новчане награде. То су колектив железничког грађевинског предузећа „Мостоградња“ (205.000 динара), Издавачко предузеће „Култура“ (75.000 динара), Телеграфско-телефонског центра (60.000 динара) и колектив градилишта „Студентско насеље“ грађевинског предузећа „Нови Београд“ (340.000 динара).

Пет колектива београдских предузећа добило је од Централног одбора Јединствених синдиката Југославије и ресорних министара прелазне заставе и новчане награде. То су колектив бродоградилница Чукарица (110.000 динара), фабрике лекова „Прелек“ (40.000 динара), електричног предузећа „Београд“ (30.000 динара), Савезног монтажног предузећа за термоелектране (35.000) и колектив Саобраћајне поште број 2 (100.000 динара).

Похваљено је пет колектива београдских предузећа и то: колектив железничке станице Тотиндер, Ауто-ремонта „Космај“, Вагерско-бродарског предузећа, предузећа „Борба“ и колектив предузећа „Икарус“.

На листи заслужних колектива који су добили прелазну заставу прочитали су трудбеници електричног предузећа „Београд“ и назив свог колектива. Завес је колективом прострујала вест: успели смо, застапа на је опет наша. Нисмо је испустили.

Када је на крају друге године Петолетке овај колектив добио као најбољи заставу, сви до једнога решихли су да је у будуће не пусте из руку.

Држати је чврсто, борити се, борити се за њу, као да су говорили сви трудбеници. И тај завет лебдео је свима пред очима, непрестано, у току свих 180 дана првог полугођа Треће планске године.

Савладавате су се многе тешкоће. Војила се жестока борба у просторијама у којима густе испарења гасова, где је температура 45 степења, борба за светлост, за што више светлости и снаге. Стварани су сопственим снагама делови који су се увозили. Дан за даном. Сто шездесет трећег дана 1949 године.

днице звук спрене објавио је победу — завршетак плана првог полугођа Треће планске године, 18 дана пре рока.

Прошлогодишњи план премашио је овај колектив за 15 одсто. Тако повећан план узет је као основа за план треће године Петолетке.

Данас се већ, у средњим треће године плана, производи првом предузећу три пута више електричне енергије него што се производило у најјачој, 1939 години, иако су сва постројења предузећа остала иста. Потражња електричне енергије је већа. Индустрија је потражила више него до сада, и свакога дана све више. Они који својим трудом омогућују светлости да се распростире по целој земљи, свуда где је потребна, припадници колектива који је добио признање за свој пожртвовани рад, улажу све напоре да, упркос свим тешкоћама струја крене на свој одређени пут.

На свакоме путу ка извршавању планских задатака сретао се колектив електричног предузећа „Београд“ са низом тешкоћа. Једну од највећих тешкоћа сва-

како претставља угаљ, који је лошег квалитета. Читаво постројење предузећа није грађено за угаљ оваквог квалитета какав се данас у предузећу ложи, али захваљујући залагању људи успевало се да се и са лошим угаљем производни потребна количина електричне енергије.

Електрично предузеће „Београд“ нема довољно људи. Природа посла самога предузећа захтева непрекидан, даноноћни рад. Због недовољне радне снаге ради се у три смене, иако би требало због тешких услова рада да се ради у четири смене. Људи се не жале. Напротив, и кад се заврши њихово радно време, они су ту у близини, увек спремни да помогну ако се деша неки квар, ако негде захтева помоћ.

Недавно је дошло до паљења уља у једном бункеру. Трестило је гасити. Јавило се добровољно много радника да учествују у томе врло тешком послу. Под страховитом температуром, у загушљивом испарењу гасова, радили су људи на гашењу уља и чистињу бункера читаво два дана. Обавити у такво кратком року тај посао, радници на простору где је тешко издржати и десет минута — прави је подвиг. За људе овог електричног предузећа то је обичан догађај.

Ти људи који се даноноћно боре да Београд има струју испунили су до сада свој годишњи план за 109,5 од сто. Сада, у даљем испуњавању плана налази колектив на много тешкоћа. Нешто се заостало са ремонтним радovima на котловима, зато што енергетска ситуација београдског чвора није дозвољавала да се неки котлови искључи из погона, и сада се свом спашом мора бачити на ремонтирање котлова. Радници који врше ремонт котлова обављају тај посао за рекордно кратко време, како би продукција што мање трпела. Али, тим је један котло искључен из погона, макар и на кратко време, план производње не може да се испуни. И због тога сада, док се врши ремонтирање котлова, снабдевање Београда струјом помажу Костолац, Вреши и Земун.

Да производња електричне енергије ипак не би много трпела, ускоро ће се искључити из погона два котла. Оправку тих котлова вршиће такмичећи се две групе радника. Једна група ће бити састављена од најбољих радника електричног предузећа „Београд“, а друга група од најбољих радника из Словеније. Такмичење ових група довести ће до знатног убрзања ремонта котлова, што ће опет већма користити равномерну производњу електричне енергије.

До недавно су се за ово предузеће разни делови довозили из иностранства. Данас у предузећу постоји радионица у којој радници са много залагања сами стварају разне нове делове, скоро све које смо увозили и на тај начин повећавају нашу независност.

У овом предузећу има веома тешких радних места. У ложионици, на пример, људи раде у простору пуном испарења гасова, под високом температуром. У негелари, у бункеру, такође. Но они су свесни важности свога задатка и труде се да посао обаве што боље.

Залажу се сви. И ти који раде у готово неиздржљивој топлоти, и бравар Драги Митровић, и котловски зидар — стручњак Феликс Базић, и Борбе Арсенијевић, шеф ремонта, носилац Ордена рада III степена, и Слободан Лицић, главни и једини инжењер предузећа, који ни за време годишњег одмора не пропусти готово ни један дан да не дође у предузеће. Сви се залажу. И сви су срећни што им је завет који су сами себи дали, завет да заставину задрже — остварен.

Сада, када су поново освојили заставину, кренуће људи без чијег се рада данас не би могао замислити живот Београда, на испуњавање нових и нових планских задатака, са још већим снагом, са још више воље да и годишњи план испуне пре рока.

Бригадисти Шестог рејона раде на вађењу зелени

ФРОНТОВЦИ У ПАНЧЕВАЧКОМ РИТУ

И поред неких недостатака у организацији постигнут добар ефекат рада

Прошле недеље су фронтовци Београда изишли на масовну радну акцију у Панчевачки Рит. У рано јутро улицама нашега града лепаше су заставе и орнале, песма из хиљаде грла бригадиста, који су са својих зборних места одлазили на главну станицу и станицу Дунав, да се укрцају у возове који ће их одвести на рад у Панчевачки Рит. Пошао је 4.799 фронтловаца, и то из Првог рејона 510, из Другог 680, из Трећег 830, из Четвртог 817, из Петог 738, из Шестог 801, из Седмог 401 и 22 из Раковине.

Може се рећи да је ова масовна радна акција, отстрањујући неке недостатке који су се, ту и тамо, појавили, у потпуности успела. И путем до станица, и у возу и на самом радилишту, владало је међу фронтловцима одлично расположење. Овове су нарочито допринесли хармоникаши, који нису престали са свирком.

Све бригаде су се у одређени час укрцале у возове и кренуле пут Рита, осим бригада Другог и Петог рејона, које су полазиле са станице Дунав. Шта се, у ствари, тамо десило? Фронтловци су у одређени сат стигли на станицу, али нису могли одмах

да се укрцају у воз, јер је композиција доцкан постављена и то на шести колосек, а на првом је већ стајао један воз. Због тога су фронтловци били принуђени да се провлаче кроз вагоне да би стигли до композиције која је за њих била одређена. Тако је изгубљено у времену и воз је кренуо из станице 20 минута касније, а самим тим и стигао у Панчевачки Рит са закашњењем. И поред опомена, било је појединаца који су се пели на кровове вагона и излагали се опасности да испадну из воза. Чак су због таквог поступка, успут, на неким местима покидани телефонски каблови.

На терену је све било припремљено, тако да се одмах отпочело са радом. Фронтловци су вадили кромпир и лук, окопавали парадајз и кукуруз, секли купус и скупили сено. На свим радним местима било је организовано доношење воде, сем у Јабучком Риту, где је радио Седми рејон. То је прилично ометало рад, јер су појединци били принуђени да напуштају посао и иду доста далеко по воду.

Радови су почели у 9 и трајали до 17 часова, са малим прекидом за ручак, који је био до-

бар и обилат, сем у Врбовском, где је сир био лош и није уопште могао да се једе.

Организована је и санитарска служба, али у њој је било постојеће особе које код тешких случајева (дојуче био је свега један) није знало да се снађе због недовољне стручности. У будуће би требало да сваки рејон обезбеди по једнога лекара који би знао да укаже помоћ и у најтежим случајевима.

Алат је био добро припремљен, сем на Бесном Фоку, где мотике нису биле чврсто углањене, што је доста сметало у раду. Све до увече није се знало колико је људи изишло на радове, зато што рејонска руководства нису била у вези са начелницима бригада. Међутим, није било препрека да начелници направе бројно стање још на станици и предају га рејонском руководству, а ово Градском одбору. На тај начин би подаци могли олакшати да се дају штампани, а не да се чека до увече.

Било је пропусти и у томе што су неки фронтловци сами долазили на станицу, не чекајући да пођу са својом основном организацијом. Исто тако, једна основна организација Четвртог рејона дошла је на Дунав станицу, иако је било одређено да пође са главне станице. Таква

недоступак је изазвао непотребну гужву у возу, јер је приближило било предвиђено колико ће фронтловаца поћи са које станице.

При повратку задочно је за 20 минута воз из Падинске Скеле, јер се чекао на прикључење вагона са кромпиром, иако је било времена да се то раније учини. Исти случај десило се и у Врбовском. Возови са фронтловцима стизали су у Београд између 20 и 20,45 часова, а предвиђено је било да стигну у 20,30. При повратку, требало је да Градско саобраћајно предузеће обезбеди аутобусе за оне фронтловце који станају у удаљеним рејонима. Међутим, за другове из Четвртог и Шестог рејона који су стигли у 20 часова није било аутобуса, јер су они погрешно чекали на станицу Дунав, уместо код „Бристол“, иако је Градски фронт и путем штампе и актом упућеном Градском саобраћајном предузећу, тачно назначило где аутобуси треба да чекају и у које време.

И поред наведених недостатака, који нису нарочито крупни, може се констатовати да је организација рада била боља од свих досадашњих. Фронтловци су радили са пуно поштом и постигли добар ефекат рада.

Такмичење

у част петогодишњице ослобођења Београда

У свим основним организацијама Народног фронта Београда отпочело је још 1 овог месеца у част петогодишњице ослобођења Београда, живо такмичење. Поводом такмичења по свим рејонима одржани су састанци проширених пленума на којима је говорено о значају такмичења и донети планови и преузете обавезе које ће се испуништи до 20 октобра, када се напушта пет година од ослобођења нашег главног града. Ови пленуми су углавном добро успели и на неким је било присутно 700 до 800 грађана. Нарочито је успео пленум у Земуну и Петом рејону. У већини рејона одржано су и конференције по основним организацијама, а у Петом и Шестом рејону и конференције фронтонских група, на којима су чланови Фронта упознати са такмичењем и са плановима и обавезама како рејонског одбора тако и њихових основних организација. Треба одмах нагласити да поједини рејони иако је одлука о такмичењу донета на неким 15 дана пре његовог отпочињања, нису благовремено предузели све припреме за упознавање целокупног фронтонског чланства са самим такмичењем и његовим значајем. Док су у Петом и Шестом рејону, пре него што је такмичење отпочело одржани рејонски пленуми и конференције основних организација и састанци фронтонских група, такс да је огроман део чланова Фронта у овим рејонима упознат са такмичењем на време, дотле је у Четвртм рејону проширени пленум одржан тек 3 августа, док су конференције по основним организацијама завршене 9 августа. Сличан је случај и у Првом рејону, где су конференције по

основним организацијама још у току. У већини рејона није добро организована популаризација такмичења кроз фронтонске групе, тако да већина чланова Фронта није довољно обавештена о такмичењу и о плановима и обавезама рејона из својих основних организација. Због тога, углавном такмичење још није добило свој пуни замањ и ширину, те се у појединим рејонима у довољној мери не осећа такмичарска живост и расположење.

Успех овог такмичења у великој мери зависи од благовременог и правилног организовања агитационо-политичког рада у фронтонским организацијама. Због тога рејонске комисије за агитацију и штампу и активни за агитационо-политички рад у основним фронтонским организацијама морају у већој мери појачати своју активност у правцу што успешнијег испуњавања обавеза предузетих у овом такмичењу. Уз помоћ рејонских активних агитатора и група агитатора у основним организацијама они морају бити покретачи такмичења да би се оно одвијало непрекидно живо и динамично, те да бисмо петогодишњицу ослобођења нашег града дочекали са што бољим резултатима и успесима на његовој изградњи и уређењу. Поред свакодневног усменог објашњавања политичког и економског значаја овог такмичења у агитацији треба користити и остале облике агитационо-политичког рада. Овде треба нарочито подвући значај и мобилизаторску улогу огледне агитације, која је у последње време узела шире размере и у основним организацијама завршене 9 августа, сличан је случај и у Првом рејону, где су конференције по

такмичењу треба да дође до свог пуног изражаја. Међутим, рејонске комисије за агитацију и штампу нису по овом питању много учиниле, како у погледу исписивања и истицања пригодних парола, тако и у погледу уређивања рејонских агитационих излога и агитационих табли на радилиштима на којима раде добровољне фронтонске бригаде. Тако досада ни у једном рејону, изузев Четвртог и Земунског, нису уређена рејонски агитациони излози, по рејонима и основним организацијама ретко се може видети нека parola у вези са такмичењем. У Првом и Трећем рејону нису истакнуте никакве parole у вези са такмичењем. У погледу огледне агитације једино су истакнуте parole на радилиштима у Другом и Четвртм рејону.

Због свега овога, рејонским комисијама за агитацију и штампу намеће се као неодољан задатак да поред осталих облика агитационо-политичког рада што пре организују и кроз такмичење допуњују огледну агитацију, уређењем рејонских агитационих излога, истицањем агитационих табли на радилиштима, исписивањем пригодних парола итд. Све ове наведене недостатке треба што пре отклонити, како би такмичење у част петогодишњице ослобођења Београда, узело што шире размере и добило карактер и замањ какав одговара жељама и расположењу чланова Народног фронта Београда, који су до сада у свим задацима показивали своју високу политичку свест, свој велики радни елан и љубав према нашем главном граду, на чијој су обнови и изградњи од његовог ослобођења до данас, уложили добровољно много радних часова.

ЧИТЉЕВИЦЕ ПРОТИВ ИМПЕРИАЛИЗМА

ПРЉАВА СВРХА ИНФОРМБИРОВСКИХ ИНТРИГА ОКО ГРЧКОГ ПИТАЊА

Када је наша земља, после све горих монархофашистичких провокација и у време све подлијих клевета информбировских руководилаца КП Грчке, одлучила да затвори југословенско - грчку границу, пропагандни апарат Информбироа у оскудици материјала за клеветање Југославије прогласио је то за нов и свеж „доказ“ о „сарадњи“ Југославије и монархофашиста, за „отворено вабијање ножа у леђа грчком ослободилачком покрету.“

Тако је клевета о „Југословенским непријатељима грчког ослободилачког покрета“ почела да кружи по земљама народне демократије и земљама Запада, да прелази са стубаца московске „Правде“ на страннице фашистичког „Темпа“, из емисије Радија Тирана, Радио Будимпеште, Радија Софије — у специјалне емисије атинске, латиничке и лондонске радио станице, Будимпешта је поново објавила да је Цалдарисов син позвао југословенско државно руководство да „уједини своје снаге са грчким монархофашистима за борбу против опште опасности.“ А док се мађарски радио позивао на Цалдарисовог сина (да би вест о споразуму Југославије и монархофашиста била што аутентичнија), докле „Темпо“ пише да је агенција ТАСС (такође да би вест била убедљивија). Испрепетали су се тако пропагандни апарати за фабрикавање клевета и с Истока и са Запада, да би доказали оно што не постоји, али што је и једним и другима у интересу.

је је на свет донела Резолуција Једногодишњи биланс Резолуције Информбироа више је него поразан: пала су у воду мапшана о идеолошком блицкригу, срушили су се као кућа од карата сви „докази“ о преласку Југославије у империјалистички табор — Југославија је постигла нове победе у социјалистичкој изградњи. Значи — треба грчком питање искористити као нов аргумент за клеветање Југославије. Треба Југославију представити као непријатеља грчког демократског покрета, оцрнит и олакшати народе Југославије као империјалистичке помагаче и тиме изазвати мржњу према Југославији као да она тргује ослободилачком борбом грчког народа — све у интересу информбировске контрареволуционарне кампање.

Ето, то желе да на крви бораца Демократске армије, који данас дају животе за срећнију будућност свога народа, за слободну Грчку, то желе да на крви грчког народа који се већ девет година бори против својих заклетих непријатеља, постигну инспиратори и руководници клеветничке хајке против наше домовине.

Бугарска влада је пре наше владе донела одлуку о предузимању „најстрожијих мера“ да би се „спречило прелажење бугарско-грчке границе у било ком правцу.“ Наиме, бугарско министарство иностраних послова је упутило писмо генералном секретару ОУН Триве Лију, у коме се, између осталог, каже: „Бугарске власти предузимају најстрожије мере да би спречиле свако прелажење бугарско-грчке границе у било ком правцу.“ После овога писма уследило је и друго писмо у коме бугарска влада обавештава Триве Лију да су „бугарске власти предузеле све потребне мере како би спречиле свако прелажење бугарско - грчке границе у оба правца.“

су са тим писмом добро упознати. Али, по теорији и пракси Информбироа, ако Југославија склопи трговински споразум, на пример, с Француском — то је „бацање у наручје империјализма“; ако, на пример, Чехословачка склопи трговински споразум о Француском — то је „продубљивање трговинских веза са Западом у корист социјализма“. Тако и у овом случају — тежњу Југословенске владе да уреди стање на својој граници према Грчкој, у интересу безбедности становништва у пограничним крајевима, информбировски пропагандни апарат проглашава за тобожње пактирање с империјалистима — ако се ради о истом гесту бугарске владе онда се преко њега прелазак као преко нечега прелазак као преко нечега што је потпуно природно и на свом месту.

Грчким родољубима који данас проливају своју крв у борби против монархофашиста, и трудницама целог света потпуно је очита позавина информбировске интриге око грчког питања. Они знају да је одлуку Владе ФНРЈ о затварању границе према Грчкој информбировски пропагандни апарат искористио за нови циклус својих клевета и подметања против социјалистичке Југославије. А што се тиче односа народа Југославије према грчком ослободилачком покрету, најбоље говоре речи изабраника из Јерејске Македоније у телеграму маршалу Титу: „Изражавамо своју најдубљу благодарност за огромну моралну и политичку помоћ заједничкој праведној и ослободилачкој борби грчког и нашег народа против страних англоамеричких окупатора, за бригу о раненим борцима Демократске армије који су потрајали упутиштво у Југославији, за бригу о избеглицама и деци из Грчке који су побегли пред крвавим монархофашистичким терором.“

ЛАЖЕ и паралаже

И од насловом „450.000 људи на Титовим границама“, „Винер тагесцајтунг“ пише да се „сазнаје из Београда да се појачава концентрација трупа из земља народне демократије на границама према Југославији.“ Даље следе дословце: „У Бугарској неки познати генерал формира интернационалну бригаду од источно - немачких и совјетских трупа која би бројала око 150.000 људи... У албанским лукама се окупирају многи италијански бродови које је Совјетски Савез добио као репарације... У Албанији се налази 15.000 страних војних експерата који треба да припреме концентрацију трупа против Југославије... У Београду рачунају да број припремљених војника народних демократија за концентрацију према Југославији износи преко 450.000.“

Није никакво чудо да се оваква измишљотина појавила на ступицима „Винер тагесцајтунга“ Реакционарни кругови у иностранству лове рибу у мутној води коју у међународном радничком покрету стварају информбировски мудраци. Наиме, империјалистички доношењем оваквих и сличних вести покушавају да Совјетски Савез и земље народне демократије претставе као непријатеља мира у свету. То јест — таквом понављањем империјалистичке своје сопствене ратноухањачке подвале (и Атлантски пакт претстављају као мирољубиви савез упутиштен против Совјетског Савеза који ето — кажу они — а на примеру Југославије показује своје експанзионистичке тежње).

Совјетска влада и владе земља народне демократије би, да се ради ма о којој другој земљи, демантовали ове гласове. Међутим они желе ову империјалистичку лагу да искористе у кампањи против Југославије као „застрашујући моменат“.

Али, нажалост Југословени имају јаке живце и по природи нису плашљиви, а најмање их могу узнемирати сличне лажи и слични потези империјалистичке и информбировске пропаганде.

Они који граде Београд

Највеће грађевинско предузеће ИОНО-а „Комгран“ има 710 сталних радника. То су зидари, тесари, армирачи, бетонирци, људи из разних крајева Србије, Македоније, а има их и из других, удаљенијих република. Ти остали радници живе данас новим животом. Напустили су своја села и заједно са родоном живе у граду кога изграђују. Многи од њих сељају се доба, које није било давно, када су заједно са стотинама и стотинама других, одлазили из села у град, на печалбу. Радници су неколико месеци, мучно живећи у граду, стицали нешто новца и враћали се преко зиме у села, јер зими није било грађевинских радова.

Многи од сталних радника „Комграна“ живе у Београду већ две, па и три године. Преко лета раде на грађевинама, напољу, а зими им предузеће обезбеђује унутрашње радове. Многи су, од тих сталних радника, међу којима има и 30 жена, дошли у „Комгран“ као не квалификовани радници. Путем разних стручних курсева, предузеће им је омогућило да се уздижу и да постану полуквалификовани и квалификовани радници.

Стални радници „Комграна“ још немају све потребне услове за добар живот, иако се предузеће са своје стране труди да тим људима са села обезбеди што бољи и нормалнији живот. Највећи део радника смештен је у станове на Северном Булевару. Међутим, један број радника још није добро смештен, а неки чак уопште немају стана. Било би неопходно што пре обезбедити тим људима који граде стотине и стотине станова, добар смештај. Предузеће има намеру да сазида једну велику зграду у коју би се сместили сви они који су без стана. Са зидањем те зграде требало би што пре почети, јер многи радници имају малу децу, а данас живе у врло лошим становима. Стални грађевински радници радосно би дочекали зидање те зграде, коју би они сами добровољно, после радног времена, сазидали.

Они већ данас, после свог радног времена, зидају на Северном Булевару модерну мезу са кухињом, трпезаријом и другим просторијама. Зидање мезе било је преко потребно, јер су се досада радници хранили у једној малој просторији, која није била хигијенски уређена и у којој није било места за све, тако да су радници губили веома много времена чекајући да дођу на ред за јело.

Трпезарија нове мезе служиће као сала за приредбе и за разне претставе.

Сви стални радници раде по норми, а плаћају се по акорду. Раде у десетинама. Сви испуњавају и пребацују норму. Дневно се, захваљујући залагању радника, просечно испуњава норма са 130 од сто. Овакви резултати су потпуно разумљиви када се узме у обзир изванредно залагање сталних радника, а затим и чињеница да од њих 710 има само 190 не квалификованих радника. Но ускоро ће не квалификованих радника бити још мање. Они се упућују на курсеве који непрестано раде. Сада се на курсевима налази 112 радника, међу којима има и полуквалификованих, и то 30 њих учи за квалификоване зидаре, 8 за машинисте, 42 за полуквалификоване тесаре, 22 за полуквалификоване зидаре, 10 за полуквалификоване армираче и 17 за квалификоване тесаре.

Ове године је већ девет курсева завршено са радом. 117 радника постали су полуквалификовани и квалификовани. Синдикални рад међу сталним радницима „Комграна“ доста је жив. Читаво предузеће има управни одбор синдикалне поддружнице, а да би се рад боље одвијао свако градилиште има свој пододбор. Ти пододбори одржавају редовне седнице и претресају све проблеме.

Идеолошко - политички рад међу сталним радницима доста је добар, ма да се не поклања онолика пажња колико би требало, обзиром да се ради о људима са села. На том сектору се мора радити далеко више, а нарочита пажња треба да се посвети избору тема које ће се на часовима обрађивати.

Културно-просветни рад није узео толико маха колико би требало. Ту и тамо осећа се да тај рад живи, али он се углавном своди на једномесечно приказивање филма. Било је анлафбетских тецајева, који су показали добре резултате, али још увек има неписмених радника.

Радници са своје стране показују вољу и за идеолошко-политички и за културно-просветни рад, али изгледа да се одговорни за тај рад нису ни изабрали ангажовали онолико колико би требало. А то питање је веома озбиљно и не сме се олакко прелазити преко њега.

Веома је жив рад такмичарске комисије. Она се састаје сваких десет дана и одређује која је бригада у тој декади била најбоља, која десетина, који пододбор, који радник. Најбољима се додељује застава.

Од бригада заставу најчешће осваја зидарска бригада Ивана Бана. У њој је најбоља организација рада и самим тим и најбољи учинак. Од десетина најчешће се на првом месту налази зидарска комунистичка десетина Радована Костића. Заставница најбољег радника прелазе сваких десет дана у друге руке. Има их много најбољих. Ту су бригадир Иван Шестан, тесар, Љубомир Николић, зидар, Мирослав Рењко, инструктор, Сава Кошевић, кровопкривач, Анђа Сврља, зидар, Видоје Тасић, зидар, Стојанче Пејчиновић, зидар и још много таквих.

Стални радници улажу много напора у свој рад. То показују новоподигнуте зграде широм Београда, то показује учинак њиховог рада. Требало би и нужно је тим људима, који су, да би помогли изградњу Београда, оставили своја села и домовне, обезбедити добре услове живота. Због тога, како је питање станова најтеже и најосновније, предузеће треба што пре да отпочне са зидањем зграде у коју ће се сместити и стални грађевински радници који немају станова.

J. T.

Најбољи колектив медицинске индустрије у првој половини 1949 године

У скромним просторијама прославио је ових дана свечано колектив фабрике лекова „Пролек“ прелепе заставе од Министарства лане индустрије Владе ФНРЈ и Централног одбора ЈСЈ у знак признања за рад у првом полугођу треће планске године.

Колектив предузећа „Пролек“ борио се у току свих шест првих месеци ове године, свакодневно, за што боље успехе у раду, за што већу продуктивност, за пораст процента оствареног асортимана. Није била лака та борба, ако се узме у обзир да су и други сродни колективи улагали све снаге да у извршењу планских задатака постигну што боље успехе. Нарочито се у тој борби, поред колектива „Пролек“, залагао колектив предузећа „Палива“.

колектив који је прошле године, захваљујући изванредној залагању трудбеника, освојио заставу, као најбољи у медицинској индустрији.

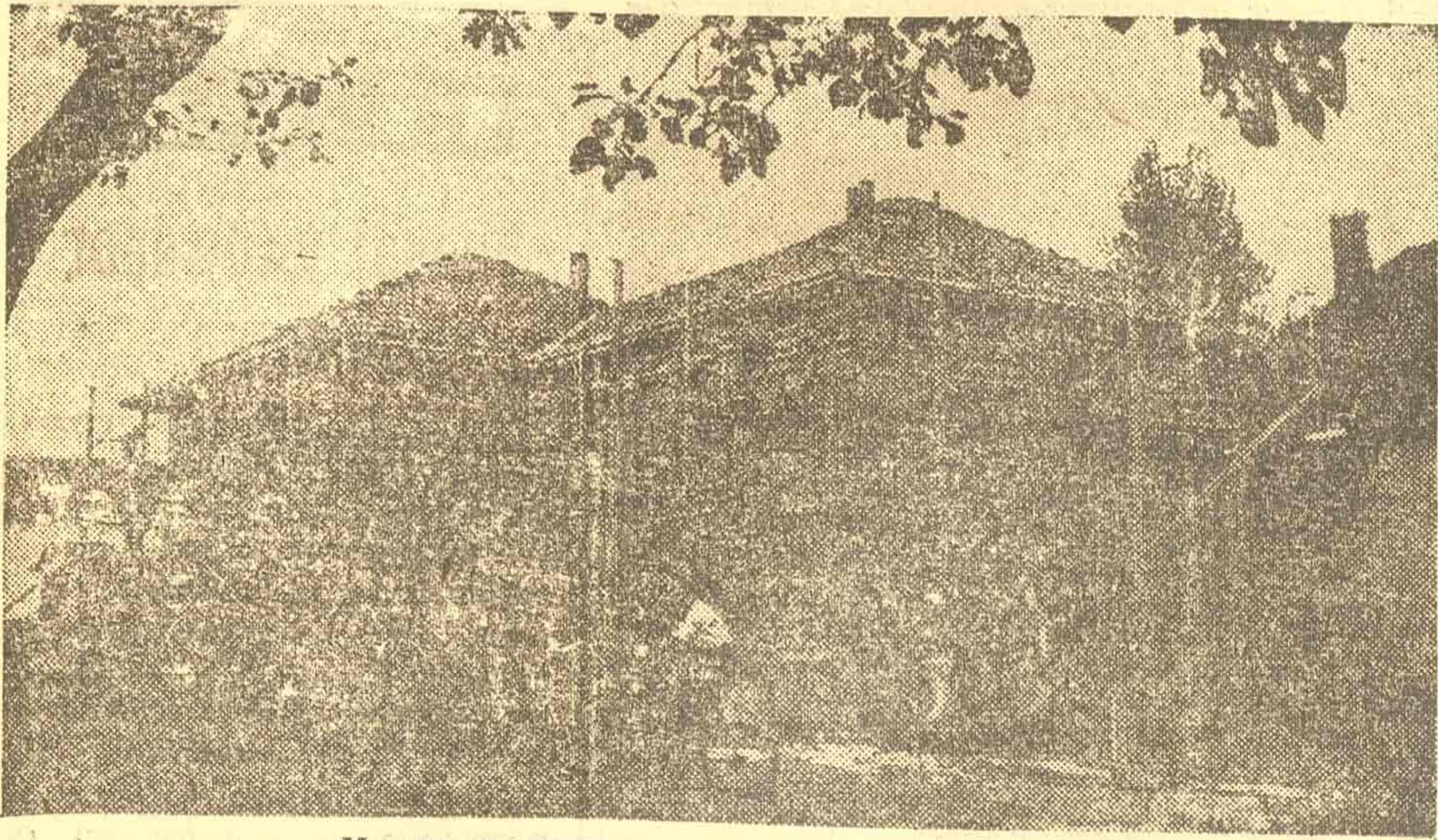
И када је на тој недавно одржаној, скромној свечаности примања заставе, представница колектива „Палива“ честитала трудбеницима „Пролека“ на успеху, и истовремено истакла да борба за што боље успехе у раду није престала, и да ће се колектив „Палива“ борити да поново освоји заставу, салом се проломно узвик: „Борићемо се с ми да је задржимо. Нећемо је дати.“

Колектив „Пролека“ водећи сталну и упорну борбу у циљу што успешнијег остварења свих задатака, показао је за протеке две и по године изванредно слатан пораст про-

изводности рада. У 1947 години план по вредности остварен је за 71,50% а по асортиману за 40,8%, у 1948 години план по вредности остварен је за 131,70%, а по асортиману за 77,5%, а у првом полугођу 1949 године план по вредности остварен је за 168,80%, а по асортиману за 93,25%. Полугоднишњи план треће планске године извршили су трудбеници „Пролека“ 17 дана пре рока.

Да би и даље постизали што боље резултате на своме пољу рада, трудбеници колектива „Пролек“ узели су за будући рад низ разних обавеза, које ће знатно допринети постизавању још већих успеха, постизавању нових радних победа.

На свечаности примања заставе најзаслужнији трудбеници колектива „Пролек“ добили су прелепе заставе изградње.

Монтажна зграда у улици Мехмеда Соколовића

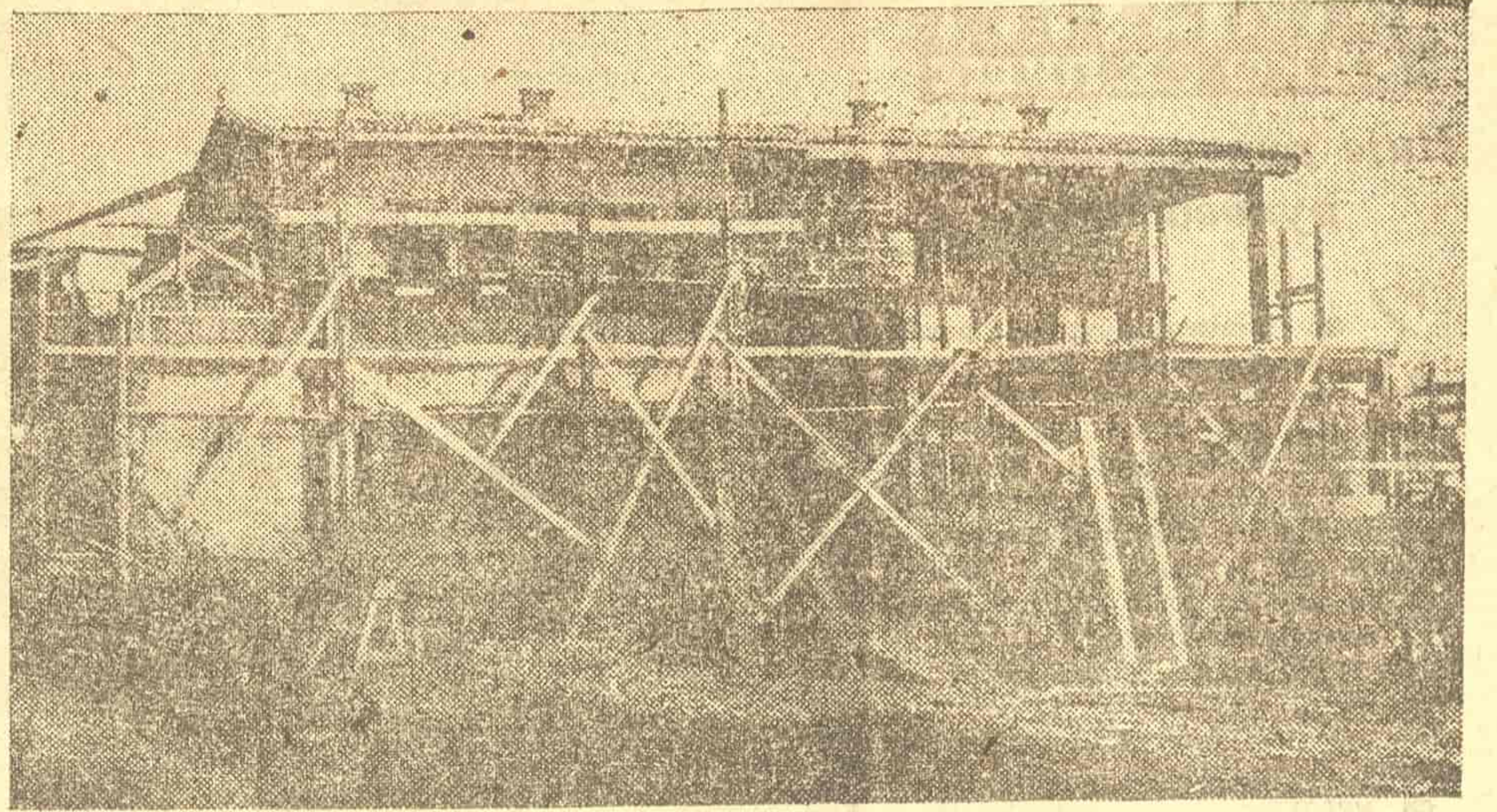
**ЗА БРЖЕ РЕШЕЊЕ
СТАНБЕНОГ
ПРОБЛЕМА**

★ ★

У Београду се
подижу

НОВА НАСЕЉА

монтажних
зграда

Монтажна зграда израста брже од обичне

У ЧАСТ ГОДИШЊИЦЕ
ОСЛОБОЂЕЊА БЕОГРАДА

**Извршни одбор је
расписао конкурс
за музичко дело**

У част петогодишњице ослобођења Београда Извршни одбор Народног одбора града Београда, да би овековечно херојску борбу нашег главног града, расписао је конкурс за музичка дела, којим позива све наше композиторе и уметнике да узму у њему пуног учешћа и активности. То је не само дужност свих наших композитора и уметника, већ и манифестација социјалистичког патриотизма, да овај непокорени град, који је пркосно свим насиљима фашистичке немачке, који је јуначки и часно испунио своју историјску мисију, и данас изграђује ново социјалистичко друштво уздигну на један достојан степен у музичком стваралаштву.

У конкурс за музичка дела долазе у обзир следећи облици музичких композиција: Свечана увертира, Симфонска песма, Симфонска свита и Кантата.

По три најбоља дела од сваког, горе наведеног, музичког облика, наградиће се са првом, другом и трећом наградом и то у овим вредностима: За прву награду динара 60.000, за другу награду динара 40.000, за трећу награду динара 30.000.

Теме ових композиција могу бити из борбе за ослобођење Београда, из изградње Београда или из историјске прошлости Београда.

Партитуру и клавирику извод конкурсних дела треба доставити Поверљившћу за културу и уметност Извршног одбора Народног одбора града Београда. Палмотићева улица број 23, и то најкасније до 16 децембра 1949 године.

Композиције је потребно означити шифром, а адресу композитора доставити у засебној коверти заједно са назначењем шифре.

Резултат конкурса објавиће се до 1. фебруара 1950 године.

Награђене, добре композиције, Извршни одбор Народног одбора града Београда откупиће.

Композитори и уметници који буду учествовали у конкурсима задржавају сва ауторска права.

Наша композитори и уметници изразаће у својим делима она осећања са којима се полазило у борбу за ослобођење никад покореног и слободарског Београда. Облициће све ове жеље наших грађана, жеље које их данас, у овој борби за социјализам и срећнији живот тако јако покрећу на велика подвизи. Они ће у својим делима показати, свима познату истину, да је историја Београда пуна љубави наших људи према нашем главном граду. То је она племенита љубав која је вековима испуњавала срца наших људи, то је ова љубав која их је пре непуних деценија подигла на борбу против мрачних фашистичких снага, највећих непријатеља народа и културе. Та љубав данас покреће радни свет нашег града на нове херојске подвиге — изградњу социјалистичког друштва и културнијег живота.

Зграда зграда од читала иде прилично споро. Због тога је ИОНО, да би убрзао решење станбеног питања, расписао почетком ове године конкурс за монтажне зграде, чија ће брза изградња знатно допринети побољшању станбене ситуације у Београду. На том конкурсима су примљени предлози архитеката Бјеловића и Татића. Они су одамах добила задатак да студирају сваки свој предлози тип, да би те студије могле да буду подлога за прототип монтажне зграде.

Архитекта Бјеловић је са својом групом пројектована изградња пројекте за приземне, спратне и двоспратне монтажне зграде. У тим зградама предвиђени су једнособни, двособни и трособни станови са свим потребним просторима. Простор за купатило је у сваком стану најрационалније решен. У каснијој изградњи монтажних зграда није се за тим да се цела потреба инсталација за купатила произвођи сериски, како би била што јефтинија.

Монтажне зграде разликују се од зграда, појед осталих, и по томе, што се не граде помоћу цигле него помоћу бетонских блокова, које производи наша нова фабрика „Бетоњерка“.

Спољни зидови Бјеловићевог типа монтажне зграде су од бетонских блокова. Ти бетонски блокови имају три шупљине и кад се поређају један на други састављају се на тај начин што се у те шупљине, кроз које се провуку гвоздене шипке, лије бетон. Зидови између станбених просторија, собе и кујне, на при-

мер, праве се од пресоване трске са жичом или од трсина такође са жичом. Кров Бјеловићевог типа монтажне зграде такође је монтажни и покривен је салонијом.

Недавно је већ започела изградња насеља монтажних зграда Бјеловићевог типа. Подизку се три насеља и то на Каревом Брду, на Каревурми и на Лазаревацком друму. Та насеља су велика, броје око две до три стотине станова. Насеље на Каревурми имаће око пет стотина станова.

Архитекта Татић дао је две варијанте типа монтажне зграде. Прва варијанта је полумонтажни тип. Друга варијанта је потпуно монтажни армирано-бетонски скелет.

У монтажним зградама Татићевог типа поред армирано-бетонских конструктивних делова предвиђа се извођење монтажних плафона, монтажних зидова и монтажних спратница.

На простору некадашње школске „Трудовник“, између Милевићевог Пута и Булевару Црвене армије, подиже се насеље монтажних зграда Татићевог типа. То ће бити насеље са 180 станова. Зграде у насељу биће једнособне и двоспратне, са једнособним, двособним и трособним становима. Сваки стан ће имати купатило.

Монтажни систем грађења има велику предност над обичним зградама. Пре свега, монтажни систем омогућује продужавање грађевинске сезоне на целу годину. Елементи за грађење спремају се зими, а лети се уграђују. Затим, готови елементи се веома брзо уграђују, тако да једна монтажна зграда може да буде готова за врло кратко време, далеко брже од обичне.

У изградњи монтажних зграда постиже се велика уштеда грађевинског материјала. Поред штеђења на материјалу ствара се могућност са штељиво изградње површина, јер је однос корисних површина према површинама које покривају зидове, код монтажних зграда много побољнији него код обичних, јер се искључивањем зидних маса, стварно повећавају корисне површине простора.

Са изградњом насеља монтажних зграда тек се почело. Но та ће насеља бити брзо завршена и Београд ће добити око хиљаду нових станова, што свакако неће решити стање станбеног кризиса, али ће се веома ублажити.

Омладинци из читове земље
граде Београд

*Дошли су
са разних страна...*

Мисају млади градитељи рурени, зидани и дозивани град по облику света суратњице. Њихови гласови, песме и ударни пијука проносе кроз улице понос, полет и енергију што расте новим спратовима. Крај наших прозора, у старом граду, и преко Саве, где је њихово прво насеље логорских барака близу прадишња, чује се њихов корак кад иду с рада или на рад. Хармоника прати нешто отегнуту шумелиску мелодију. Пронесу заставе словеначки бригадисти певајући отечне поевке. Прођу, чврсти Мекелоници са својим својственим ритмом. Партизанске песме објаве још из далека да ступају пригорске бригаде. Босанске омладинке већ имају више самопоуздања и њихове очи радознало упијају толике новине. Високи хрватски омладинци — сви они имају нешто својствено стечено рођењем, навикама и васпитањем. Па ипак се сливају. Не даје им ту слаткост само сива униформа. Заједнички им је живот све зближило. И исте мисли, исте жеље, исти погледи. Не исти — то је погрешно. Не сливају се у исти котло непотичне баре. Већ теку и носе нове наслаге истим коритом. Наслаге искуства и знања.

Први пут су многи сад пошли из родног села, варошице, негде иза брда, да преле град који им је већ на први поглед нагледао некако велик и дотек па ипак близак. Слушали су о њему ако га исуе видели. Оно што су чули привукло их је и жеља да граде и тежња младости да види испред себе нешто друго од камена родних брда или шуме или пучине класи у равници.

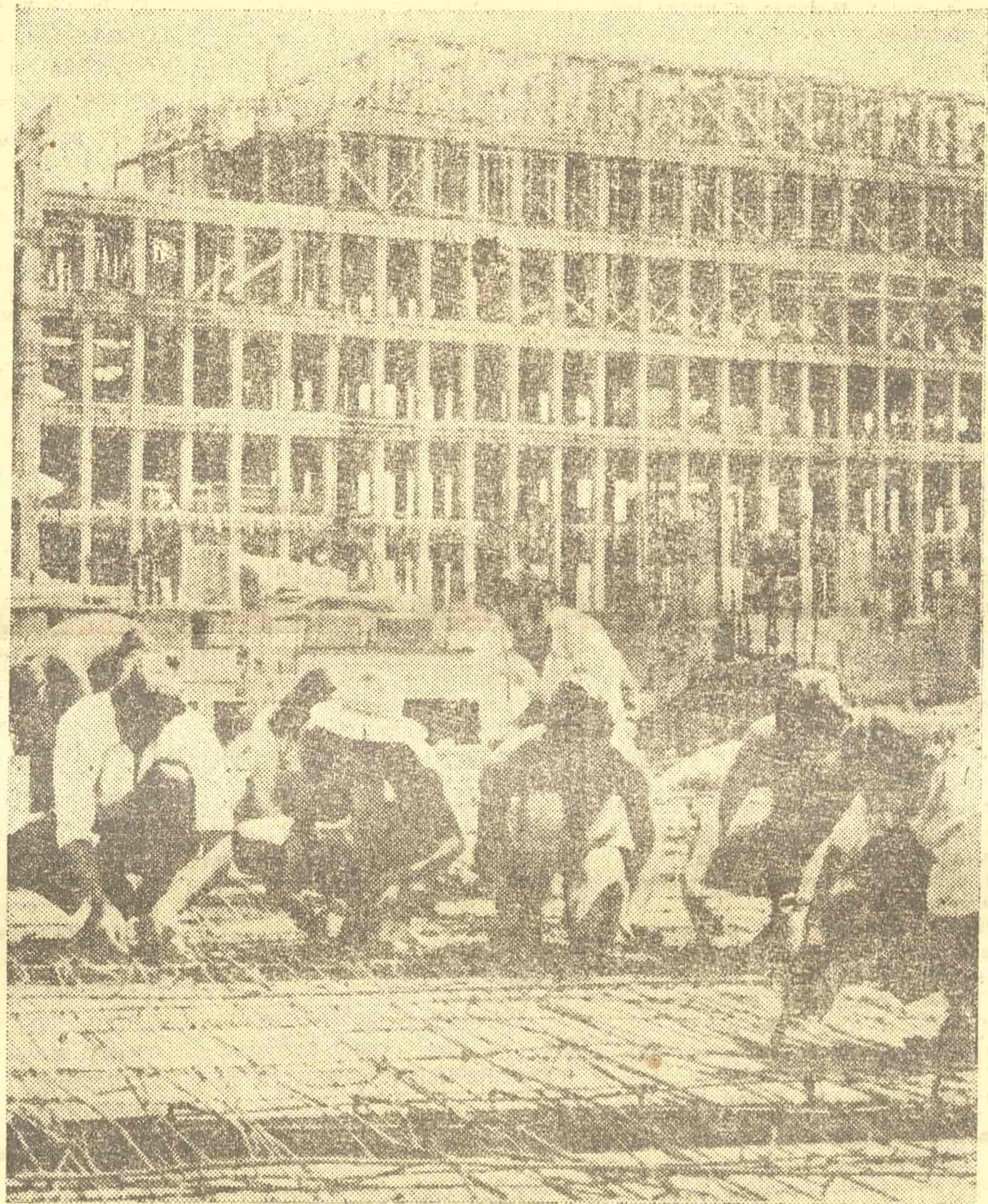
Имали су шта и да виде. Нику само многе омладинке из Дуванске бригаде виделе први пут воз кака им је цело село црпало на Нови Београд. Испод појезача, непозорљиво, су вирило у пламену запрегу што их је одвезла из окупационих дворишта у свет. После их ништа није чулило. Примале су као природно да на сваком кораку угледају по нешто ново.

Није био тежак ашов ни мајстрија дуванских омладинкама. Развиле би се у строј на каквом брелу, што је требало распознати, па би га зачас збрисале и ве напрежени своју позамашну снагу. Тека им је била оловка којом су сваког дана „док је за видела“ исписивале крушна, неправилна слова. Забелешке су своје врсте рекорд: њих 104, све неписмене у бригади, научиле су за 40 дана да пишу.

Тек су испратиле своје сусепке из Битољске и Самоборске бригаде, било је и суза, а већ је дошао час да и оне крећу. Своје тројстук удариштво уздизале су у Нови Београд. Дуго су се са њим обртале и махале кад су их повезли каменим натраг, кући. Опет су биле сузе у многим очима.

Београђани ће становати ту где је сад деоница Прве љубљанске студентске, трипут ударне и двапут похваљене бригаде „Стане Кавчић“. Ударна група „Михо Маринко“ на бетонираним за 40 секунди са два бригадиста направили корпу. Тулње колица. Пљеска малтер преко шиле. Ко је неспречан може сваки час да се спотакне преко греде, гомила цигала или да га закали вагонет у брањи. Али они који ту раде већ су извежбани. Нема ту места за беспослене.

Где су били темљни већ спрше зидови. Где је била равна уколано је подножје зграде. Пет чета „Љубљанске бригаде граде свака своју зграду. Сада, кад се са прадишњем опраштају, брижно се питају ко ће их наставити, јер су целу деошћу сами држали са својим техничарима (скоро сви су студенти технике) својим тесарима, армирањима, уз помоћ само неколико стручних зидара. Ударништво нису стекли само на градњишту. Зидови њихове бараке оквирили су дипломата што су их стекли на фестивалу за своје, словеначке, ипре и песме. Гимнастичка група „Триглав“ била је тако успела да је спикер погрешно па је рекао како је припремила словеначка репрезентација а не само једна бригада. Приредили су и изложбу

Омладинци дижу град

цртежа, носе потписану логорску заставу, уопште остављају иза себе темљно ошадале зидове и сећање на једну студентску бригаду која се валеало носила са сеоским наученим на копање и крамљање.

„Жалије нам је растајање нешто од куће кад смо крећули“ — казао је Милован Радојевић оно што осећају сви бригадисти, четири пута ударно Беољовске бригаде.

Може се вратити бригаде осветленог образа у своју Црну Гору. На најтежим радницама увек је премањивала норму па и у пошним сменама. На уповару и истовару чула је чинила. Напрегла је све снаге да 13 јули што лепше прослави. Било је и весела и хармоника. Али је највећи део славања протекао у раду. У част Дана устанка Црне Горе Беољовска четврти пута ударила завршила је свој декадни задатак на изградњи Београда за четири дана. У свему се трудила бригада да предврати, и успела је да увек буде међу првима.

Стржу писма из Белог Поља да се иде на купување Скадарског Језера. Беољовска бригада се спрема да пође комплетна чим се врати.

— Мислио сам да је Београд мали, — запричао се блистајући од одушевљења Радован Јањић, ударник и курир Прве армијске трипут ударне.

Зато је и остао у другој смени. У првој је свршио сточарски курс. Каже да треба знати како да се храни стока ако човек хоће да она добро напредује. А овде су главно благо превоја Мунча, Черемника, оградња Јавора. Писали су бригадисти већ својим старима да се упишују у војску. Они ће много знати да им покажу. Задружне домове да изграде. Кад је било такмичење у част годишњице Конгреса КПЈ декадни задатак срубили су за пет дана.

Не растаје се Радовану Јањићу, не растаје се ни другим од Београда ма од куда да су дошли. Осећају као да ту остављају нешто своје и блиско. У сваком срцу тиња жеља да га виде када израсте, када се развије, да га виде како се довршило оно што су и они градили. Тако Београд постаје својина свих наших народа стварно средиште свих наших република.

**Упис у школу за опште
образовање радника
и намештеника**

Министарство просвете НР Србије у сагласности са Месним синдикалним већем отпочело је да врши упис у школу за опште образовање радника и школу за опште образовање намештеника.

Према уредби право на упис у ове школе имају сви квалификовани радници и намештеници од 16 до 30 година.

У прву годину школе за опште образовање радника и намештеника могу се уписати радници и намештеници који су свршили основну школу или имају један разред гимназије или њој одговарајуће школе. У другу годину могу се уписати радници и намештеници који су са успехом свршили прву годину школе за опште образовање радника, односно школе за опште образовање намештеника или имају два разреда гимназије или неке друге школе одговарајућег ранга. Школовање је бесплатно и траје две године.

Радници који заврше школу за опште образовање радника и намештеника могу наставити школовање у разним техникумима и другим одговарајућим средњим стручним школама.

Пријаве за упис у школу за опште образовање радника и школу за опште образовање намештеника могу се поднети до 25 августа. Формулари за пријаву могу се добити у књижари месног синдикалног већа „Радоје Дакић“, Неманјина улица 35. Све податке у пријави попуњава кандидат (осим под тачком 10 коју попуњава подружница).

Упис у школу за опште образовање радника вршиће се у Првој женској (Георги Димитрова 24) и Другој мушкој гимназији (Стаљинградска 19) у времену од 25 августа до 5 септембра, сваког дана од 16 до 20 часова. Упис у школу за опште образовање намештеника вршиће се у Шестој мушкој гимназији од 25 августа до 5 септембра сваког дана од 16 до 20 часова.

Упис у школу за опште образовање радника и школу за опште образовање намештеника у Земуну вршиће се у Првој реалној гимназији (Градски парк број 1) од 25 августа до 5 септембра сваког дана од 16 до 20 часова.

За упис у школу кандидати подносе следеће документе: сведочанство о свршеном последњем разреду, пријаву за упис таксирану (са 10 динара, извод из матичне књиге рођених).

У школе се могу уписати само они радници и намештеници који су се претходно, у назначеном року, пријавили својој синдикалној подружници и попунили формулар за пријаву.

И. Б.

Прођив неуредности — за боље руковање народном имовином

Кроз београдске локале

Спарни дани августа, који су у нашем граду високих зграда, чим се зидови у сијају на врелом сунцу и зраче топлоту, још спарији — маме грађане да изиђу из чети-

ри зида и потраже освежење. Зато чим почне да се спушта вече, чим градом проструји дах свежине, Београђани се разиђу по парковима и кафанама. Прекодневни часови су прошли у раду који у жарке дане много више исприжује него када је хладно. Због тога се кафане пуне светом који би хтео да се освежи пином или неким другим хладним пићем.

Али, да ли сваки трудбеник, који је преко дана напорно радио успева да у својој граду добије место у кафани, да ли га одмах услуже пићем које је наручио и како изгледа кафана у којој седи?

Београд из дана у дан постаје све многолюднији. Он данас већ има око пола милиона становника. Да ли се доста водило рачуна о томе да грађани овако великог града имају довољно локала где би могли да се одморе и освеже после дневног рада, да прегледају неколико пријатних тренутака са својим пријатељима и да ти локали буду чисти и пријатни?

Једна од карактеристичних појава за све наше кафане јесте што су оне у свако доба претпуле. Ретко је време, можда и оно између 13 и 14 часова, када не жете да бирате за који ћете се сести. То се дешава и у „Москви“ и у „Загребу“ и код „Балкана“ и у „Душановом граду“ и у „Колосеуму“. Када смо већ почели да набрајамо, можемо да констатујемо да су, углавном, те једине кафане у центру где човек може да сврати и попије пиво. А како сви знамо да Београд има око пола милиона сталних становника и да има дана када у наш град стигне око 30 хиљада путника и да је скоро свих путника прво кад дођу у неки град да сврате у кафану и окрене се од пута, онда постаје сасвим јасно зашто је по београдским кафанама увек гужва, зашто су посетници увек у потрази за местом. Сасвим је природно да баш због такве прометности локала директори тих објеката треба да обрате још већу пажњу на чистоћу и ред у њима.

Стање чистоће по нашим локалим

Дешава се, као што је случај у „Москви“, да и поред пепелара којих има на сваком столу, посетници бацају пивкање по поду, да по столовима стоје мелијане чаше, а око њих локве пива или воде, да је под пуно прашина, да изгледа као да данима није брисан. Или, да поменимо „Душанов град“, тај пример како кафана не треба и не сме да изгледа ни на периферији града, а камоли у центру. Почев од чаршавија који су прошарани разним, великим и малим, масним мрљама, од оних који се у својој разбашкаре као код своје куће, па све до масног, нечистог пода. Све одаје потпуну небригу руководиоца да се у овом

локалу који се налази у центру града, колико - толико заведе ред. Ни у Топчидерској ресторанији није много боље. Опет иста слика која је типична за скоро све београдске локале: прљави чаршави, неред по столовима и неуслушни келнери. Често се директори угоститељских објеката жаде на грађане,

на то да се они немарно односе према чистоћи у локалу. Међутим, ако посетилац када улази у локал добије одмах утисак нереди и прљавштине, неће се много устручавати да се одмах прилагоди ситуацији, тј. да ошукне, уместо у пепелару, баца на под и пригњечи ногом. Али, улазећи у локал у коме све блиста, где на поду нема ни трупчице, већ је свеже опран и углачан, где су чаше чисте, где келнери имају беспрекорно беле блузе, где су столови заштри чаршавима без мрље, и најнеуреднији гост неће покушати да ремети ред и чистоћу. Неоспорно је да многи на ши људи недоводе воде рачуна о томе да не треба бацати пивкање по поду, већ у пепелару. Да кафана није за то да се у њој свако понаша како му је најзгодније. У нашем народу чак постоји и изрека: „Нази како се понашају — јиси у кафани!“ Али, будним мотрењем и сталним вођењем рачуна од стране директора о чистоћи у локалу, искорениће се неке ружне навике појединаца. Јер, поред осталог, и кафане су огледало једног града. Међутим, гледајући неке наше локале, путник који стигне у Београд, не стиче баш најбољи утисак.

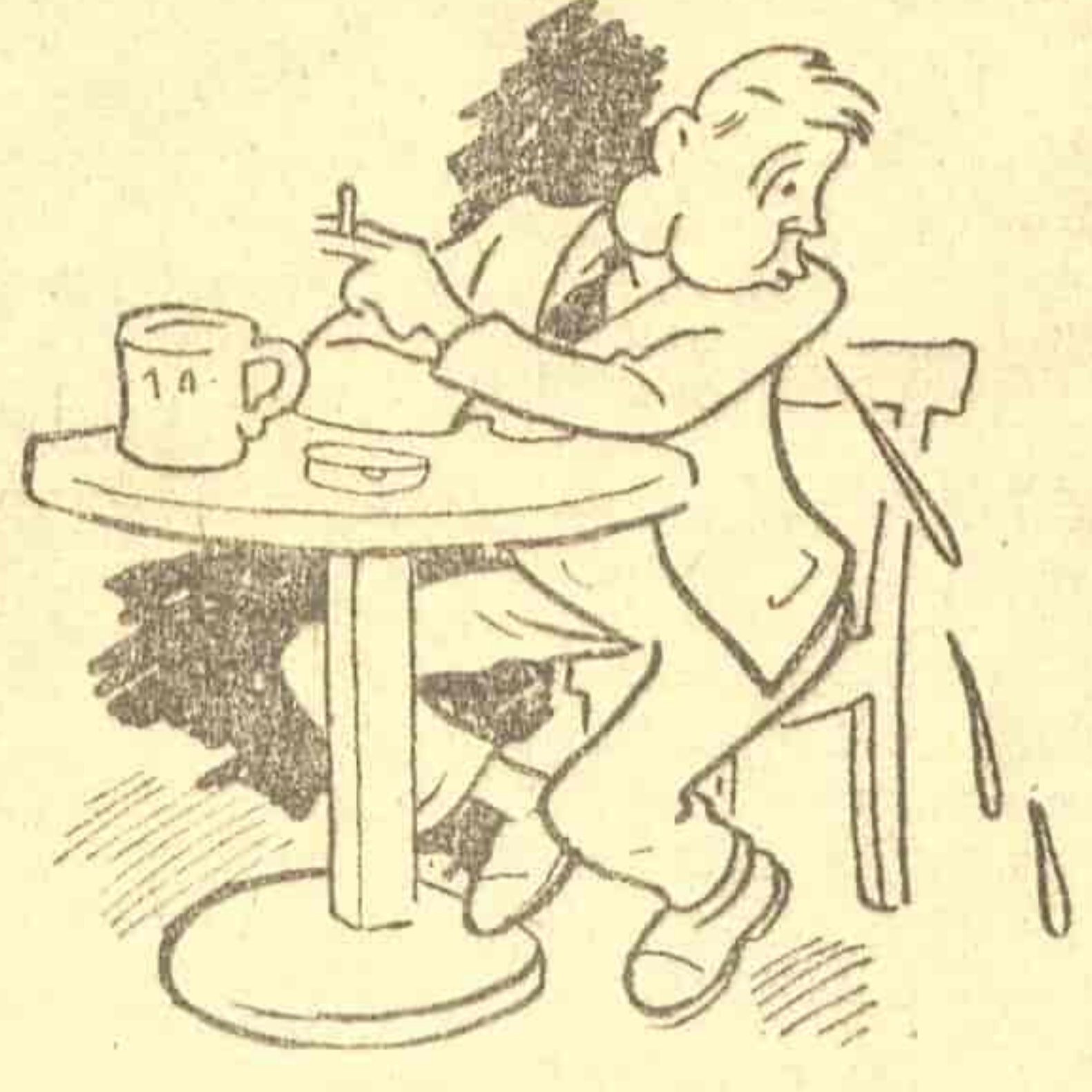
Више се не издаје пиће... Београдске кафане су, према утврђеним прописима, отворене до 24 часа. Али, посетници треба да буду спремни на то да ће одмах после 23 часова, келнери по чети ужурбано да наплаћују, да ће још доста пре поноћи створити свим могућим припремама, атмосферу одласка. Иако гости још седе у локалу, особље диже чаршаве, и ређа столице по столовима, једном ређу врши све припреме за чинићење локала. Пиће се више не издаје, тако да људи напуштају локале и одлазе кућама, и поред жеље да још мало поседу и поразговарају, нарочито ако су претходно провели два часа у биноклу. Али, келнери су тада свемоћни... Ако би у то доба наишао неки уморан путник, не би му ништа вредело ни што иде из далека, ни што је уморан — не би ништа добио за окрпење. Још и не искуца поноћ, а једва се понека сјајница назире у великим салама „Москве“, „Загреба“ и других београдских локала. Иста оваква пракса је чак и у железничкој ресторанији.

Музика по локалим

Један од локала који пружа посетницима нарочито пријатност због свог изванредно лепог положаја јесте Калемегданска тераса. Калемегданска тераса има музичку која је, неоспорно, пријатна разонода за госте. Свиња је познато како изгледа Калемегданска тераса: мала просторија под кровом и простране терасе горе и доле. Лети сви радо седе на терасама, где допире свеж ваздух са воде. А музика свира

у малој, затвореној просторији, где је најзгодније да се смести оркестар. Али, зато је требало поставити звучнике (они су ту некада и били), који ће преносити музику на све терасе. Тако би посетници, поред пријатности коју имају од свежег ваздуха и хладног пића, могли да уживају и у музици.

Уопште, питање музике по локалим претставља проблем за себе. Када је Повереништво за културу и уметност ИОНО-а при ступило организовању оркестара по локалим, директори локала су се према томе врло немарно односили. Њихов орговор био је да је потпуно свеједно да ли ће у локалу бити музике или не, јер ипак има посетилаца више него што је потребно, тако да не треба ништа чинити да се они привуку. Последиче оваквог односа директора локала најбоље се примећује по томе што се чла нови оркестра често понашају, не по томе како би требало, већ како је њима угодно, јер нико не води рачуна шта они раде. Чланови оркестра треба да свирају по напред утврђеном програму од кога се не сме отступати. Међутим, има случајева да гости нарочито пита да им се свира. На пример, у кафани „Рибница“ поруђине се врше тајно — цедуљницама. Директор овога локала ћутке прелази преко оваквог рада чланова оркестра. То се дешава и у Топчидерској ресторанији и у „Скардарији“.

Ни ове сезоне није се мислило на летње банште. Београђани ни овога лета немају где да се расхладе. Калемегданска тераса, Топчидерски ресторан, „Литовица“, „Рибница“, „Топлица“ — све је то недовољно да прими све оне који би желели да се освеже. Ако одете око 20 часова код „Топлице“ нећете наћи ни једно слободно место.

Требало би да директори угоститељских објеката више пажње обраћају на стање у својим локалим. Најнефикасније би било увести изазив за оне госте који праве неред и не поштују прописе чинићења. Али, зато је, као што смо већ навели, врло услов да у локалу влада беспрекорна чистоћа. Нашим трудбеницима, који вредно раде на испуњењу својих дневних задатака, треба пружити све могућности за разоноду. А то се са мало више напора и иницијативе, може постићи.

Требало би да директори угоститељских објеката више пажње обраћају на стање у својим локалим. Најнефикасније би било увести изазив за оне госте који праве неред и не поштују прописе чинићења. Али, зато је, као што смо већ навели, врло услов да у локалу влада беспрекорна чистоћа. Нашим трудбеницима, који вредно раде на испуњењу својих дневних задатака, треба пружити све могућности за разоноду. А то се са мало више напора и иницијативе, може постићи.

Требало би да директори угоститељских објеката више пажње обраћају на стање у својим локалим. Најнефикасније би било увести изазив за оне госте који праве неред и не поштују прописе чинићења. Али, зато је, као што смо већ навели, врло услов да у локалу влада беспрекорна чистоћа. Нашим трудбеницима, који вредно раде на испуњењу својих дневних задатака, треба пружити све могућности за разоноду. А то се са мало више напора и иницијативе, може постићи.

ПИСМА Уредништва

Опомена ту мало помаже

Киша је плуштала када смо пошли у једно предузеће ван Београда. Киша је плуштала и када смо се враћали поред рампе испред тунела на Чукарици. Причали смо о путу, којим смо прошли, излоканом, блававом и пуном рупчама где би се могли и по сувом времену сломити точкови, о путу који не би зачудио човека негде у Хомољу, али га изненађује на излазу Београда.

И онда друг опазив таблу са натписом: „Опомена“. Испод натписа је стајало отприлике: „Није дозвољено улазити у град са возилима која имају блававе точкове“. Затим: „Кажњиво број тај и тај одлуке о заштити комуналних објеката“.

Замислили смо се пред том опоменом. Проћи путем макар само и до „Пролетера“ па ући у град са чистим точковима било је немогуће. Ми смо га почели у дебелом наслатама на патучици и на крилима аутомобила. А и без опомене желели бисмо да у град уђемо чисти. Погледали смо лево и десно нема ли можда какве пумпе. Ње није било.

★ ★ ★

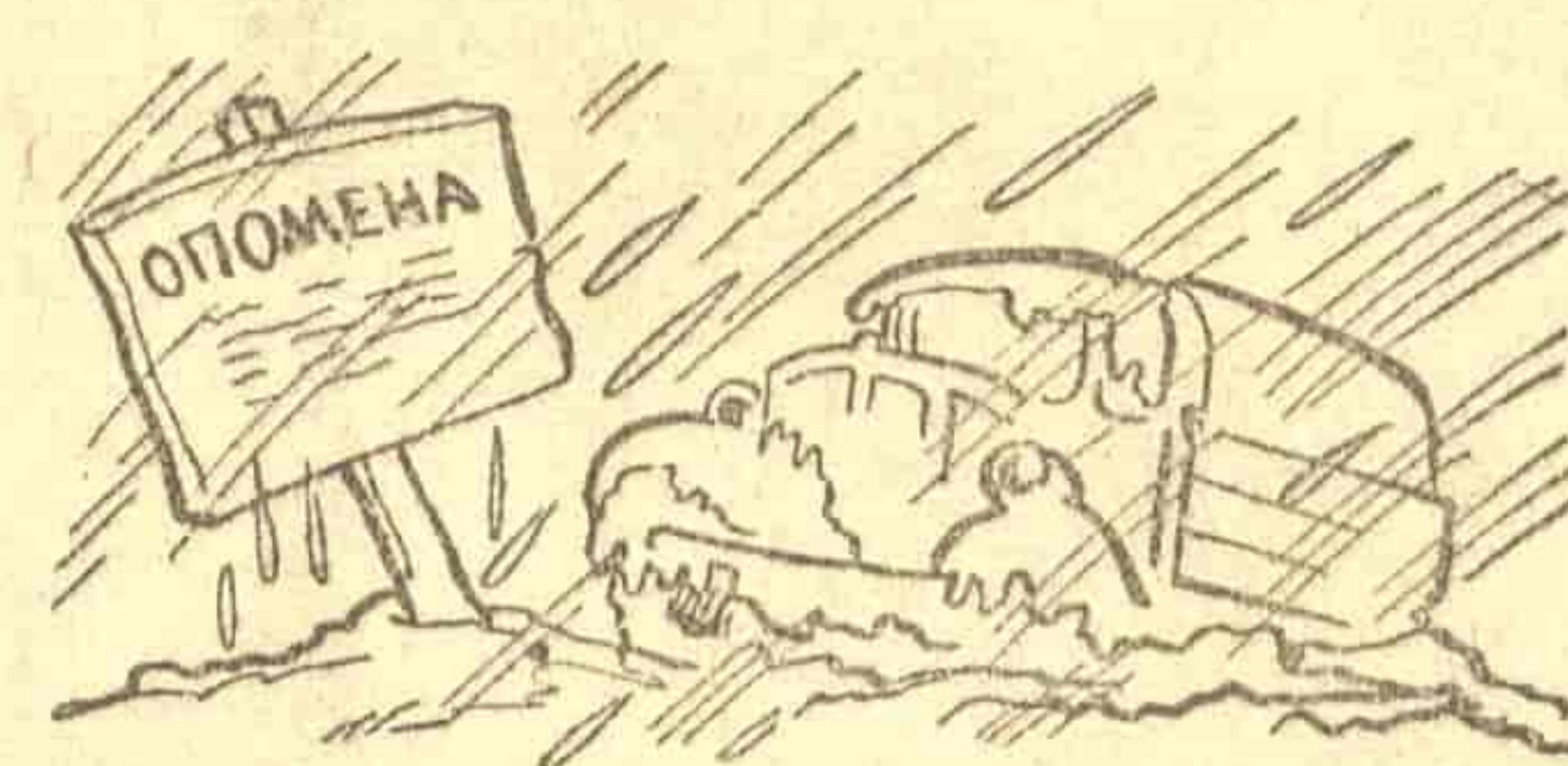
Важи два дана

Двадесет трећег јула путовао сам за Мол, у Бачкој, новосадским путничким возом. Када сам, у 18 часова, извадио код „Путника“ возну карту, члановик ми је рекао да важи два дана. Исто то општапањо је, уосталом, и на карти па се нисам бринуо.

На пут сам кренуо поштомским возом. Али, доживев смо непријатно изненађење. Код Старе Пазове прегледао је кондуктер карте па ми је рекао да моја више не важи. Када сам га упитао зашто не важи, а узео сам је пре неколико сати, није хтео ни да се објашњава. Захтевао је да купим другу карту. Ја

Осврнули смо се да ли постоји још какав чистији пут, али ни њега не беше.

Таква опомена на том месту нема сврхе. Много би било боље организовати добровољну акцију за уређење друма. Фронтонци овога краја, или сама омладинска радна бригада „Пролетера“, могли би добровољним радом

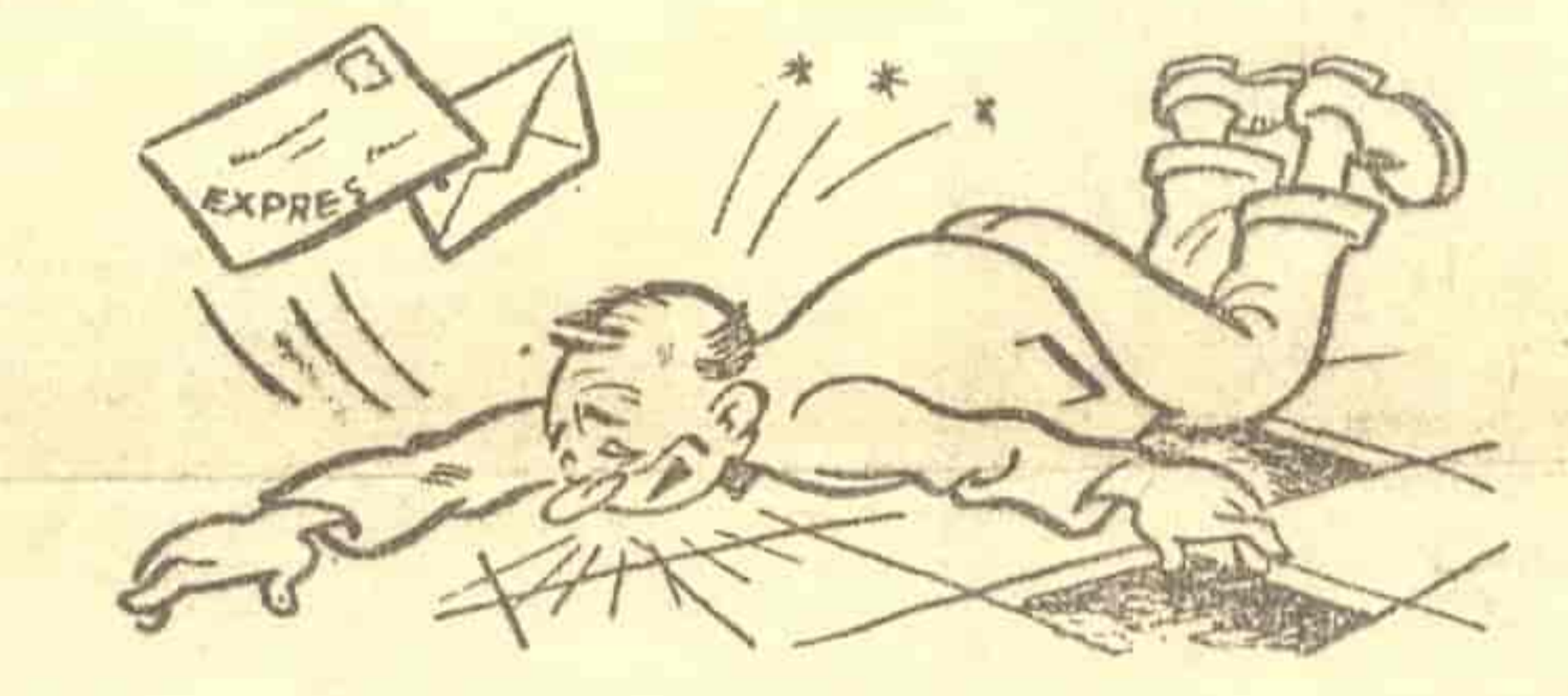
поправити друм. Он би служио боље баш становницима и службеницима тога краја, штадела би се возила којих немамо сувише, уклонило би се једно рупло периферије. Тако би и опомена постала оправдана: могла би се истуђити жеља и власти и народа да се у главни град не уноси блато.

Боса ЈОВОВИЋ

★ ★ ★

Лењ даље каса...

Био сам недавно на Пошти у Коларчевој улици. Требало је хитно да предам нека писма, те сам журно ушао у хол где гледајући испред себе. Када сам, услед

напољног учиненог корак, скоро пао, пошто ми је нога застала о изворан под, погледао сам куда газим.

Крај самог уласка налазила се опромна

★ ★ ★

Књиге у комплекту

Недавно су издати у издању три књиге: „Деца капетана Гранта“, Жељени да их купим, ушао сам у књижару и упитао продавца могу ли добити прву и другу свеску, јер нисам био баш при парам.

— Не можете добити само две, одговорно ми је он, већ у комплекту, све три.

Изиплао сам несрпљеног поста и навратио у другу књижару по сасвим другу књигу. Продавац ми је сам понудио „Деца капетана Гранта“. Купио сам, без икаквих компликација, прву и другу свеску.

Који ли је од два продавца био у праву? Мислим да је, свакако, други поступио правичније, јер књиге треба што више продавати и ширити.

А у библиотецији „Књижевних новина“ стоји да свака свеска „Деца капетана Гранта“ стаје 22 динара. То значи, да се књиге не могу куповати у комплекту. Зашто човек да не купи књигу која му се допада, ако нема новца за комплет?

К. СТОЈАНОВИЋ

Ђубриште на плажи

Врбуна је притисла град. Радни људи једва чекају да се после рада освеже у таласима Саве или Дунава. Поред Савског моста је једна од најлепших плажа са које се пружа поглед на сликовити профил Београда. Само купатило, већ на при поглед, да се много и не загледа, пружа ружну и неуредну слику. Свуда, између испружених купача, који излажу лева сунчевим зрацима, леже разбациани отпади јела, хартије и старогат гнозба. Са тог ђубришта разбачаног по целој плажи шири се нимало пријатан мирис. Али, на плажи има и мање безазлених отпадака од оних који само куђе ваздух. У близини купатила, на суви и у води, стрче неколико олуптина на које могу лако да назаје и деца и старији и да се тешко оселеде зарвалим гнозбем. Мислим да не би требало много труда да се купатило боље уреди, да се са њега уклони ђубре и олуптине и да поставе правно место за здрав одмор. И сами грађани не би требало да бацају отпатке где сватку, већ да им се за то одреди место.

М. ПОПОВИЋ

Козерича ТАНАК ЛЕД

и јогурта, и колача... Пођи са мном, па ћеш да видиш како ја то добијам.

— Кајде, баш ми се нешто чини јогурт на овој крушани. Само пази, малој после да испратиш неки

крамбол па да ја црвеним тамо пред децом...

— Ништа ти не брине, само се држи месце.

Кад смо стигли пред дециј ресторани, Вићентије среће једног дења и рече му:

— Слушај мале, кајде купи и за мене једну кесу бомбона, а купи и два јогурта.

— Не могу, чини, то се не продаје за одрасле.

— Иди ти само купи, па не бери бригу. Ко ће да те изведе да ти то нама доносиш? Ми ћемо те чекаати овде иза дрвета.

— А, чини, то је забрањено. То би значило да ја парам. Ми пиоцири то не смемо радити.

Вићентије каже да са овим не може ништа урадити, па покуша код другог. И тај му рече исто.

— Ама, малогре сам наишао неког шарћу, дао сам и њему две бомбоне, па ме послушао, — рече

Вићентије. — А ови, видиш, неће. Кобајани да не повреде прописе. Децурлија! Ништа, комши, сад ћу ја употребити други трик.

И пође Вићентије право у ресторан.

— Молима вас, за мога синчића једну кесу бомбона и две чаше јогурта.

— А где вам је дете? — упита продаваца.

— Ено га тамо... Али, где се само сад изгуби?... У том прилику она два пиоцира и повикаше у св глас:

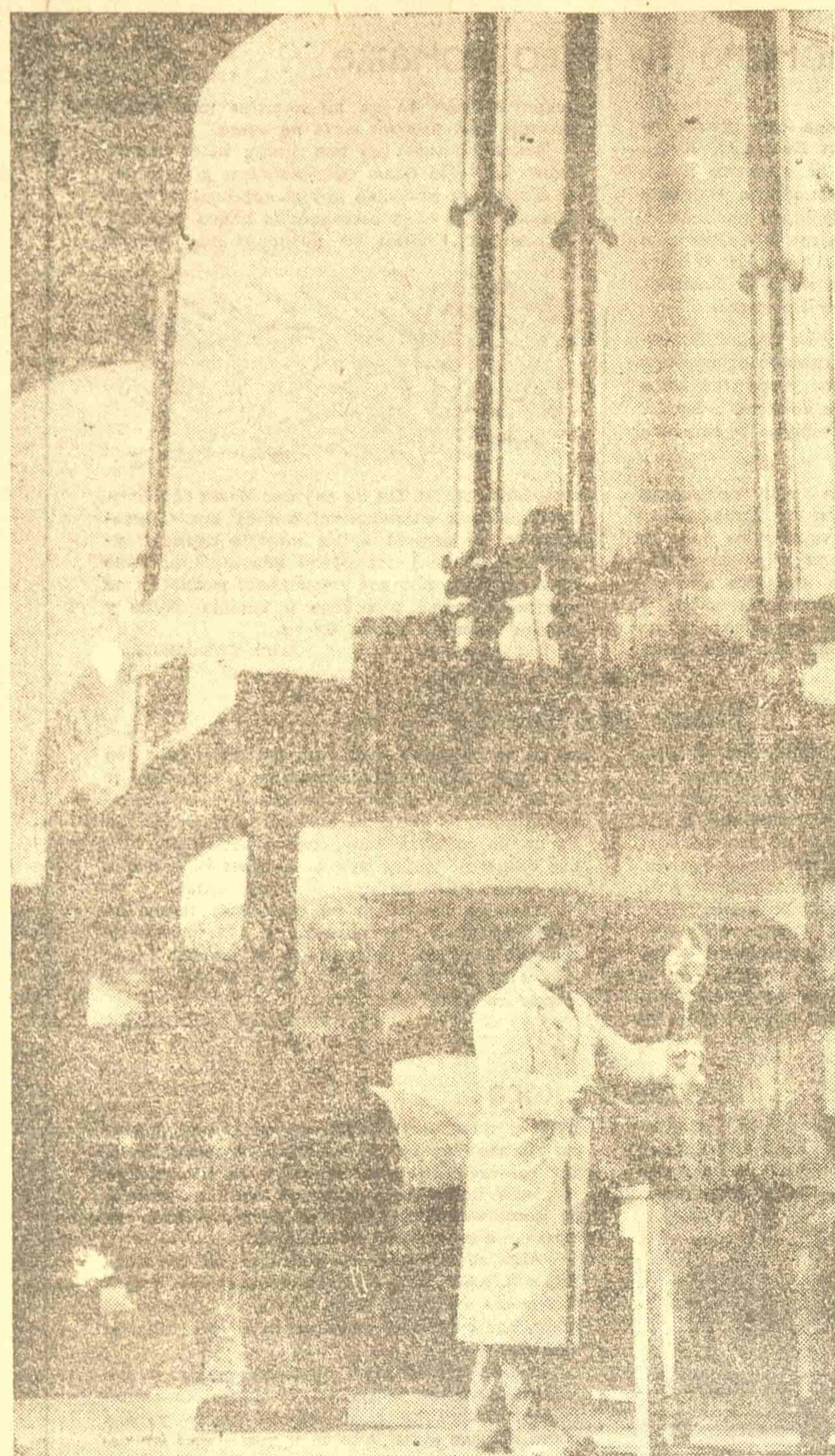
— Није, другарице, није. Његов син је од најмање тридесет година. Ено га тамо поред оног дрвета. То ове чике хоће да једу што је за нас спремно! — запрашаше и остали.

Вићентије ме је стигао тек на друму, јер сам, црвених до ушију, бежао да не чујем како нас деца исмејавају. А за њим је у даљини у топчидерском зеленику дуго одбацивао звоник смеж раздрганих пиоцира, који су у Вићентију препознали „лукавог чичку“ и под водрим небом га раскривали.

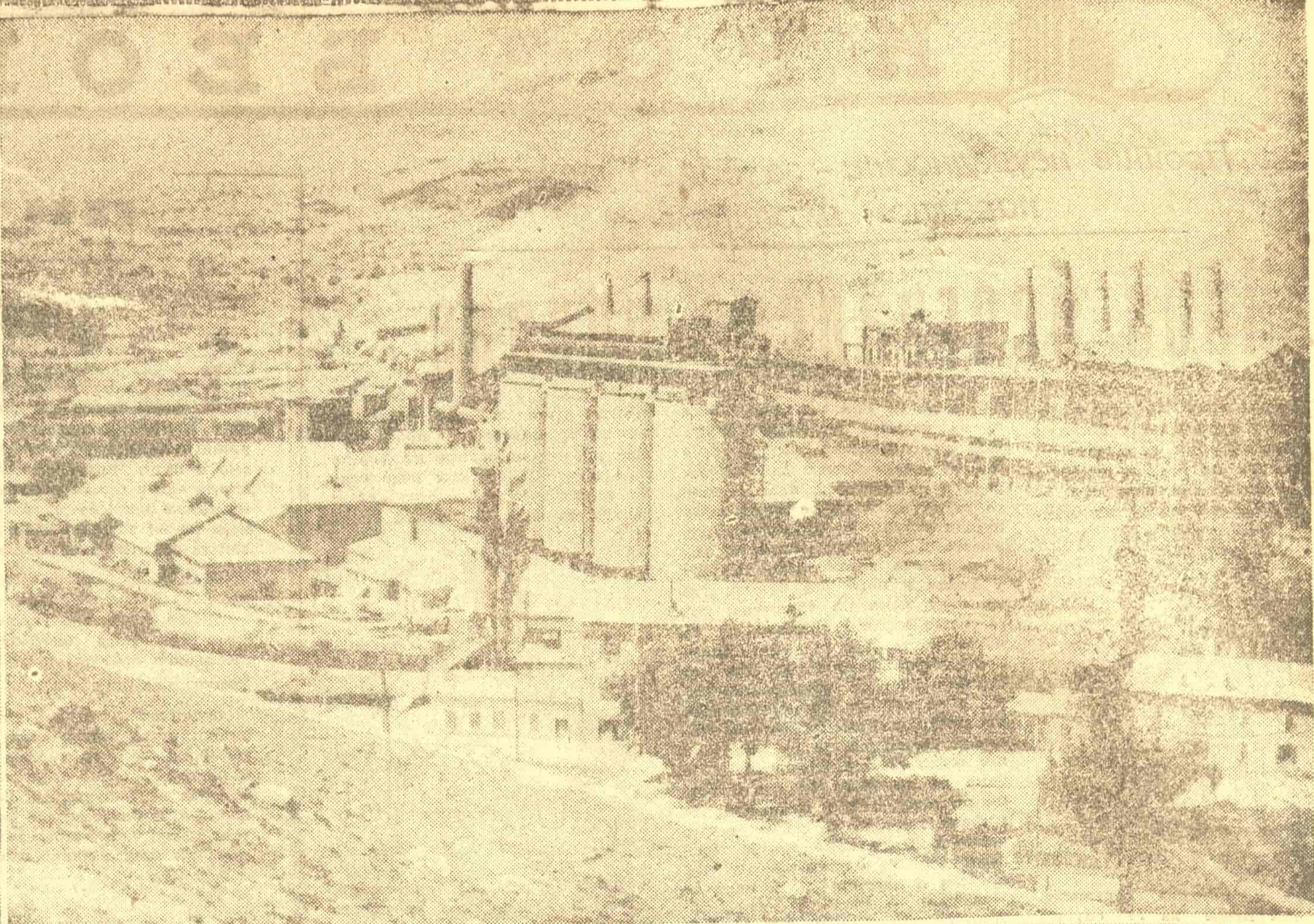
— Нику данашњи пиоцири, компија, као некадашња деца, да их можеш за бомбону извести на такав лед! — рекох му да растави.

— Ево нас, организовали смо хитну помоћ на Дунаву да купачи буду осигурани.

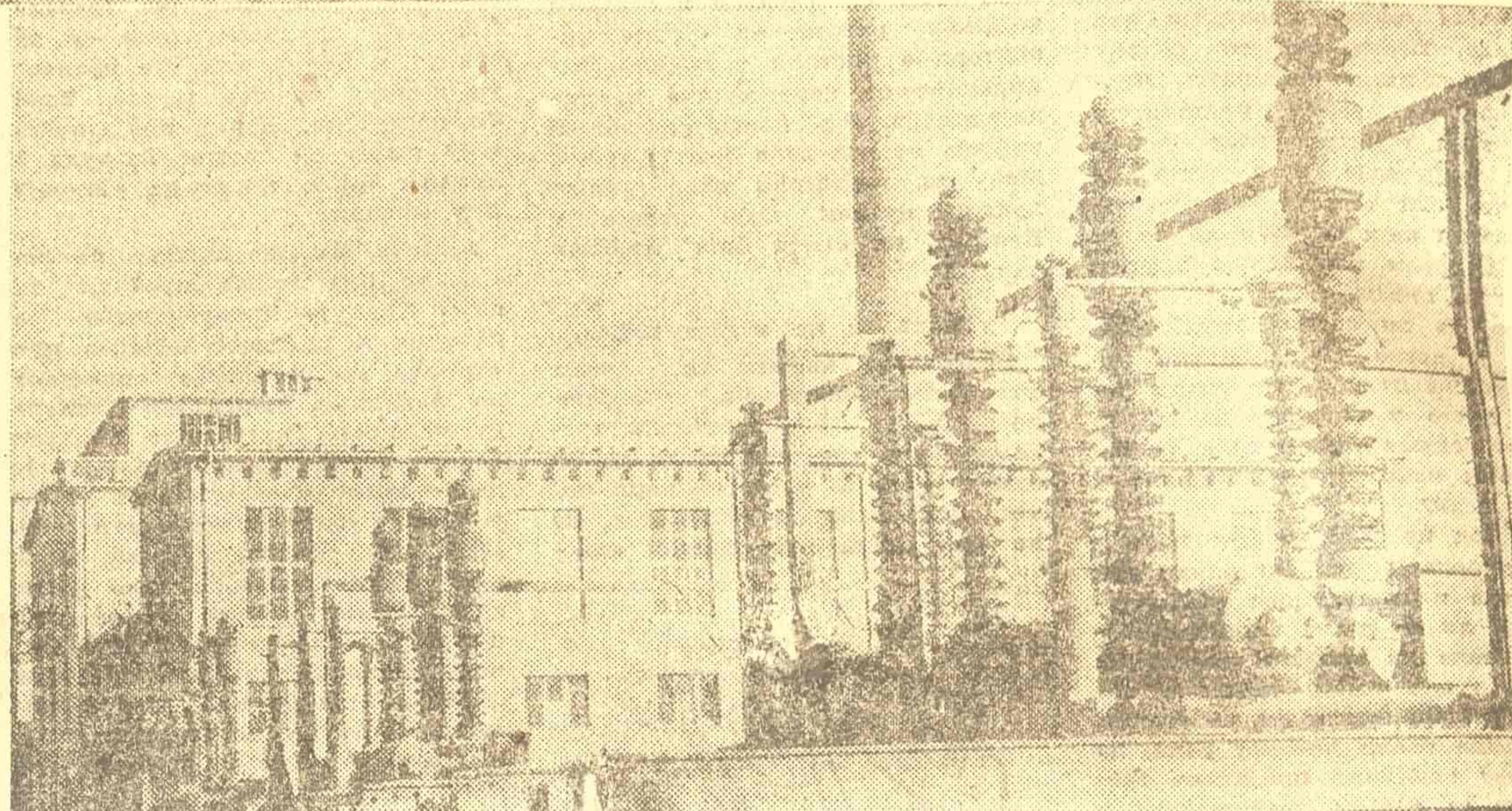

У лабораторијуму хемичког комбината „Зорка“ у Шапцу наши научни радници доприносе својим проналазцима испуњењу плана ове важне гране наше индустрије

Југословенска производња цемента задовољава не само своје домаће потребе већ омогућава да се и један знатан део цемента извози у иностранство. Поред обичног цемента и супер-цемента наша земља производи и неколико врста цемента потребног за специјалне градње као, на пример, цемент за бетонске путеве и алуминатни цемент. Слика приказује фабрику цемента у Солњу

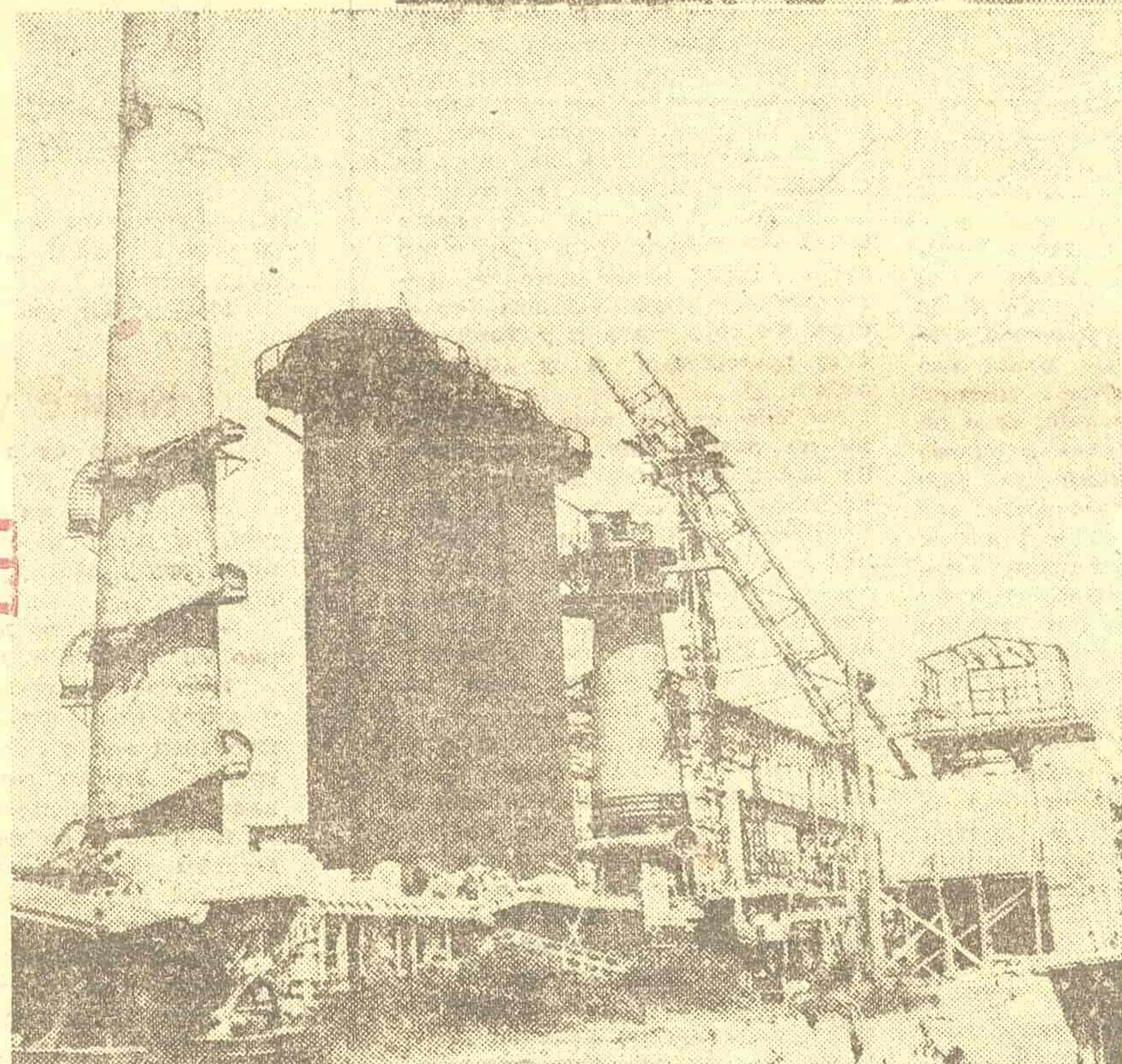
★
Електрификација земље је од главних циљева петогодишњег плана. У свим крајевима изиђу нови велики објекти електростаница. На слици нова термелектрана у Мађарима код Скопља

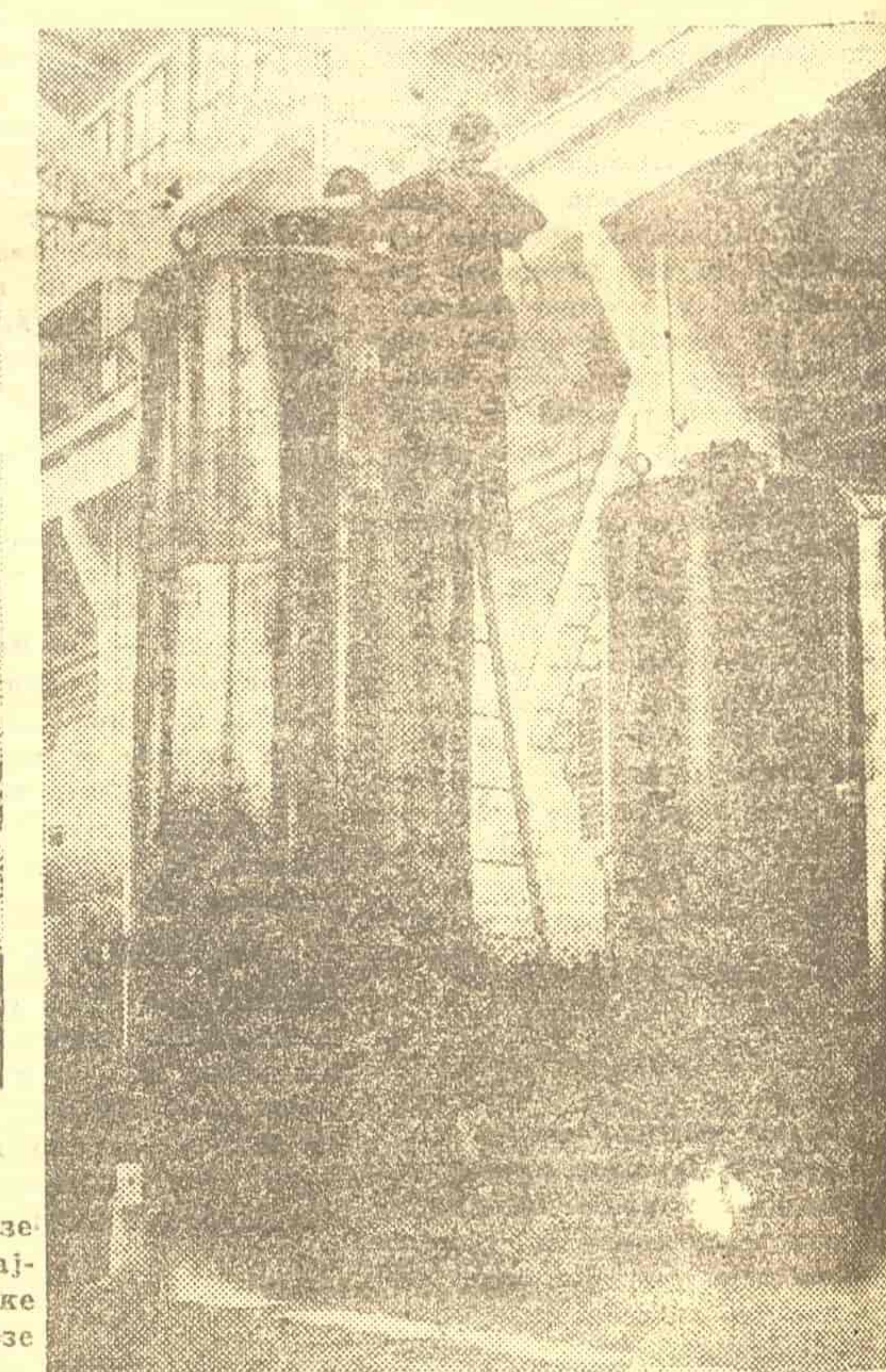
У ПОЛОВИНИ ШЕТОЛЕТКЕ

★★
У Царугу, код Сиска југословенски стручњаци и радници подижу модерну високу печ

★★
Парни багер, велика метална конструкција од 55 тона производ фабрике „Ђуро Ђаковић“

★★
Градња парних котлова у фабрици парних котлова у Житњаку код Загреба

★★
У Приједору подиже се нова фабрика целулозе која ће бити највећа на Балкану и једна од највећих у Средњој Европи. Изградњом ове фабрике наша земља ће имати довољно сулфитне целулозе за све домаће потребе

